

Ons nummer: 023.002178

Gladheidsbestrijding: jaarverslag winter 2022- 2023 en uitvoeringsplan winter 2023-2024.

Colofon

Gemeente Súdwest-Fryslân

Postbus 10.000

8600 HA Sneek

(0515) 48 90 00

www.gemeentesudwestfryslan.nl

Versie 4 oktober 2023

Inhoudsopgave

1. Rapport in het kort	4
2. Inleiding	5
3. Jaarverslag winter 2022-2023	6
2.1 Inleiding.....	6
2.2 Hoe vaak en hoeveel is er in de winter 2022-2023 gestrooid?	6
2.3 Benodigd nieuw strooiemateriaal	6
2.4 Kosten gladheidsbestrijding	7
2.5 Doelmatigheid van inkoop, voorraadbeheer en zoutloketten	7
2.6 Zoutloodsen	7
2.7 Locaties en gebruik strooibakken	7
2.8 Communicatie	7
2.9 Meldingen over het strooi beleid 2022-2023	7
2.10 Bereikbaarheid melkveebedrijven bij code rood (ijzel)	8
2.11 Conclusie	8
4. Uitvoeringsplan, werkwijze gladheidsbestrijding	9
3.1 Bewaking en coördinatie	9
3.2 Routeopzet	9
3.3 Strooiemethodiek.....	10
3.4 Extreme omstandigheden.....	10
3.5 Zoutvoorraad.....	11
3.6 Communicatie	11
3.7 Klachten en meldingen	12
3.8 Financiën	12
5. Uitvoeringsplan, ontwikkel- en actiepunten.....	14
4.1 Aanpassen van de routeopzet	14
4.2 Strooibakken	14
4.3 Nieuw strooiematerieel.....	14
4.4 Voorraadbeheer strooizout	14
Bijlage 1: strooiroutes	15
Bijlage 2: Locaties strooibakken	16
Bijlage 3: Communicatieplan	17
Bijlage 4: infographic gladheidsbestrijding Súdwest-Fryslân	21

1. Rapport in het kort

In dit rapport gladheidsbestrijding: jaarverslag winter 2022-2023 en uitvoeringsplan winter 2023-2024 wordt teruggekeken naar de afgelopen winter en vooruit gekeken naar de komende winter. In hoofdlijnen is het een voortzetting van het de huidige werkwijze, belangrijkste punt:

- Dat de afgelopen winter milder was dan gemiddeld, maar wel minder mild dan de winter daarvoor (2021-2022).
- *Medio 2020 is gesproken over een mogelijk verlaging van het budget gelet op de milde winter. De winter daarna (2020-2021) liet al weer een heel gemiddeld aantal acties zien. Ondanks dat de 2 afgelopen winters weer milder dan gemiddeld verliepen, wordt vanwege het onvoorspelbare karakter van winterse omstandigheden geadviseerd het huidige budget voor gladheidsbestrijding te continueren. De vaste kosten zitten voornamelijk in het in stand houden van het materieel. De variabele kosten zitten met name in de inzet van personeel.*

Wat staat er in het jaarverslag?

Een terugblik hoe de gladheidsbestrijding de afgelopen winter heeft gefunctioneerd. *Algeheel is de conclusie dat de gladheidsbestrijding afgelopen winter goed heeft gefunctioneerd.*

Wat staat er in het uitvoeringsplan?

Hoe de gladheidsbestrijding komende winter gaat functioneren. Er wordt met name gekeken of het jaarverslag aanleiding geeft om aanpassingen te doen in het uitvoeringsplan. *Op basis van het jaarverslag wordt voorgesteld een paar beperkte wijzigingen in de route door te voeren als gevolg van enkele infrastructurele aanpassingen.*

2. Inleiding

Op grond van de Wegenwet en de Wegenverkeerswet hebben het Rijk, provincies en gemeenten als wegbeheerder een zorgplicht voor het in goede en veilige staat laten verkeren van wegen. Deze zorgplicht geldt ook bij winterse omstandigheden, waardoor het opstellen van een gladheidsbestrijdingsbeleid noodzakelijk is.

Het gladheidsbestrijdingsbeleid van de gemeente Súdwest-Fryslân is opgebouwd uit de volgende deelproducten:

- Meerjarenbeleidsplan gladheidsbestrijding.
- Uitvoeringsplan gladheidsbestrijding.
- Jaarverslag gladheidsbestrijding.

Het Meerjarenbeleidsplan gladheidsbestrijding is op 17 december 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin wordt beschreven op welke wijze de gemeente Súdwest-Fryslân de komende jaren de gladheidsbestrijding vorm gaat geven. Het Meerjarenbeleidsplan beschrijft het beleidsproces van de gladheidsbestrijding, de ambitie, de wijze van prioritering en de uitvoeringsaspecten.

In dit voorliggende rapport wordt teruggekeken naar de afgelopen winter en de werkwijze van het komende winterseizoen geconcretiseerd. Het bevat de volgende onderdelen:

1. Jaarverslag
2. Uitvoeringsplan
3. Bijlagen

Dit rapport “Gladheidsbestrijding: jaarverslag winter 2022-2023 en uitvoeringsplan winter 2023-2024” wordt door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. De gemeenteraad wordt aansluitend actief geïnformeerd

3. Jaarverslag winter 2022-2023

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we kort terug op de afgelopen winter. Er wordt aangegeven hoeveel en hoe vaak er gestrooid is afgelopen winter en wat de totale kosten waren. Tevens wordt inzichtelijk welke meldingen en klachten er zijn ingediend en hoe de afhandeling was.

2.2 Hoe vaak en hoeveel is er in de winter 2022-2023 gestrooid?

Om de gladheid te bestrijden is er in de periode van november 2022 tot en met maart 2023 totaal 22 keer uitgerukt en is er 900 ton zout en 325 ton calcium gestrooid.

Ter vergelijking de hoeveelheden van de voorgaande winters:

- 2021-2022 in totaal 18 keer uitgerukt en 575 ton zout en 175 ton calcium gestrooid
- 2020-2021 in totaal 38 keer uitgerukt en 1.640 ton zout en 603 ton calcium gestrooid
- 2019-2020 in totaal 10 keer uitgerukt en 341 ton zout en 101 ton calcium gestrooid
- 2018-2019 in totaal 36 keer uitgerukt en 1.340 ton zout en 508 ton calcium gestrooid
- 2017-2018 in totaal 40 keer uitgerukt en 1.540 ton zout en 580 ton calcium gestrooid
- 2016-2017 in totaal 35 keer uitgerukt en 1.266 ton zout en 379 ton calcium gestrooid

Begin maart 2023 zijn er nog vanwege sneeuwval 4 strooiacties achter elkaar uitgevoerd, welke als 1 strooiactie (met derhalve relatief veel zout en calcium) is geregistreerd in bovengenoemde hoeveelheden. Het strooien is toen ook uitgevoerd in combinatie met de inzet van sneeuwschuivers.

2.3 Benodigd nieuw strooi materiaal

Sinds seizoen 2015-2016 is er de volledige beschikking over zogenaamde natstrooiers. Al het verouderde materieel is destijds vervangen door nieuwe. De ervaringen van de collega's die ermee werken zijn positief. Wel is er regulier onderhoud noodzakelijk om het materieel in stand te houden.

Er is onderzocht welke materialen van het huidige materieel aan vervanging toe zijn, omdat er materieel is afgeschreven. Momenteel loopt er een aanbesteding om materieel / materiaal te refurbishen. De planning van dit aanbestedingstraject is om in het 4^e kwartaal van 2023 de opdracht te gunnen. Er is tevens onderzoek gedaan of er ook elektrisch materieel aangeschaft kan worden, echter is de praktijk dat momenteel de markt voor dit materieel hier nog onvoldoende voor geschikt is om operationeel toe te passen.

Momenteel wordt een groot deel van het huidige materieel buiten en onoverdekt gestald. Dit heeft een negatief effect op de levensduur van het materieel. Er zijn ideeën om in de toekomst de zoutopslag bij Bolsward samen met de provincie te upgraden, zodat op deze locatie ook materieel overdekt kan worden gestald.

Medio 2023 is nog een kleine trekker aangeschaft ter vervanging van een bestaande trekker. Deze wordt ingezet om smalle paden te strooien, waar regulier materieel niet langs kan.

2.4 Kosten gladheidsbestrijding

De jaarlijkse kosten bestaan met name uit vaste kosten zoals beheer en onderhoud van het materieel en afschrijvingen, maar ook uit variabele kosten als aankoop zout / calcium en personeelslasten. De variabele / incidentele kosten zoals uren en extra zout zijn sterk afhankelijk van het weer. *Hierbij een overzicht van de gemaakte kosten van de afgelopen winterperiodes:*

- In het strooiseizoen 2022-2023 bedroegen de kosten € 512.000
- *In het strooiseizoen 2021-2022 bedroegen de kosten € 340.000*
- *In het strooiseizoen 2020-2021 bedroegen de kosten € 550.000*
- *In het strooiseizoen 2019-2020 bedroegen de kosten € 321.000*
- *In het strooiseizoen 2018-2019 bedroegen de kosten € 586.000*
- *In het strooiseizoen 2017-2018 bedroegen de kosten € 677.000*
- *In het strooiseizoen 2016-2017 bedroegen de kosten € 589.000*
- *In het strooiseizoen 2015-2016 bedroegen de kosten € 585.000*

2.5 Doelmatigheid van inkoop, voorraadbeheer en zoutloketten

Het strooizout wordt mede op basis van het onderzoeksplan Doelmatigheid en Doeltreffendheid 2011 ingekocht. Hierbij wordt ook gekeken naar voorraadbeheer, zoutloketten en eventueel Europees aanbesteden. De aankoop van zout is meervoudig onderhands aanbesteed.

2.6 Zoutloodsen

Afgelopen winterseizoen is er wederom gebruik gemaakt van de zoutloodsen in Sneek, Bolsward, Koudum en Heeg (reserve). Deze locaties voldoen aan de huidige milieu eisen, ook betreffende het nat strooien. Vanaf seizoen 2015-2016 word in geheel Súdwest-Fryslân nat gestrooid.

2.7 Locaties en gebruik strooibakken

Evenals in het voorgaande winterseizoen zijn er weer strooibakken geplaatst op de aangewezen locaties, zie bijlage 2. De in 2022-2023 geplaatste strooibakken waren gevuld met (breker)zand.

Er was daarnaast afgelopen winter in Pingjum (Grote Buren, nabij de Soos) ook nog een strooibak aanwezig, maar omdat er al jaren geen gebruik meer gemaakt werd van deze strooibak, is deze strooibak in de loop van 2023 verwijderd en wordt die niet meer terug geplaatst.

2.8 Communicatie

Het Uitvoeringsplan bevat als bijlage een artikel over de communicatie en een communicatie draaiboek. Conform het Communicatie draaiboek wordt in het seizoen gecommuniceerd.

2.9 Meldingen over het strooibeleid 2022-2023

Binnen de afgelopen winterperiode zijn 5 meldingen geregistreerd in Rûnom, dit betroffen klachten over straten die binnen de vastgestelde strooiroutes vallen. Ter vergelijking een overzicht van het aantal meldingen van de afgelopen winterperiodes:

- 2021 -2022: amper (zachte winter)
- 2020 -2021: 30 st.
- 2019 -2020: amper (zachte winter)
- 2018 -2019: 200 (hevige sneeuwval)
- 2017 -2018: 54 st.
- 2016 -2017: 43 st.

Daarnaast zijn er afgelopen winterperiode 19 verzoeken ontvangen over het strooibeleid en de strooiroutes. Dit waren grotendeels verzoeken om extra straten en wegen in de bestaande strooiroutes op te nemen. In september 2023 zijn alle verzoeken beoordeeld en getoetst aan het strooibeleid en aan vergelijkbare situaties in de gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat er geen verzoeken zijn gehonoreerd. Veelal ging het om doodlopende straten en straten waar te weinig verkeer komt, waardoor het niet te rechtvaardigen is om aan deze straten een prioriteit 1 of 2 (dit zijn de wegen in de strooiroutes) te hangen.

Werkwijze en uitleg: In eerste instantie worden de hoofdroutes begaanbaar gemaakt. Mocht de gladheid aanhouden en de hoofdroutes begaanbaar zijn dan worden ook de overige wegen gestrooid. Echter in de praktijk komt dit amper voor. Meestal is de gladheid maar zeer kort van aard en is er geen probleem meer. Wat nog minder voorkomt is dat de winterse neerslag aanhoudt, bijvoorbeeld bij code rood en de gladheidsbestrijding al moeite genoeg heeft om de hoofdroutes begaanbaar te houden.

Tijdens de winter periode worden alle paaltjes op fietspaden verwijderd om het strooien mogelijk te maken. Gedurende deze periode komen wel bijna elk jaar meldingen binnen dat er voertuigen van bewoners en bezorgdiensten over deze fietspaden rijden. Het is belangrijk dat deze routes ook worden gestrooid. Bij aanhoudende meldingen wordt dit doorgegeven aan de politie en handhaving.

2.10 Bereikbaarheid melkveebedrijven bij code rood (ijzel)

LTO heeft in 2016/2017 aandacht gevraagd voor de problemen die hun leden ervaren bij code rood situaties. Bij extreme ijzel zijn er problemen met de bereikbaarheid van de boerderijen voor specifiek het melktransport. Na gesprekken met de gemeente en ook de commissie DSO zijn onderstaande zaken met elkaar be- en afgesproken.

- Code rood als gevolg van ijzel komt gelukkig vrij weinig voor, gemiddeld eens in de 15 jaar. Code rood als gevolg van sneeuwval komt eens in de 7 jaar voor.
- Het algemene advies bij code rood is om binnen te blijven. Gelet op het belang van de bereikbaarheid van bijvoorbeeld nood- en hulpdiensten wordt er wel door onze medewerkers en enkele externe bedrijven gladheidsbestrijding verzorgt, onder gevaarlijke omstandigheden. De prioriteit ligt dan vooral op het bereikbaar houden van de hoofdroutes. Gezien de extreme omstandigheden gaat de gemeentelijke capaciteit dan geheel hieraan op.
- Voor de werking van het zout is het belangrijk dat er veel verkeer rijdt. De werking van zout op een landweggetje heeft dan ook amper effect. Gelet op de prioriteiten op de hoofdroutes vindt er dan ook door of namens de gemeente geen gladheidsbestrijding plaats op andere wegen.
- Melkfabrieken hebben aangegeven om elkaars melk op te halen bij dergelijke extreme weersomstandigheden.
- Wanneer er sprake is van code rood door ijzel, dan benadert de melktransporteur of de melkfabriek een loonbedrijf. Dit loonbedrijf strooit de route van de melktransporteur. In dergelijke gevallen van code rood (ijzel) zijn deze extra kosten voor de gemeente. Deze worden achteraf gerapporteerd in het gecombineerde jaarverslag.

Bovenstaande oplossing is sec bedacht voor melkveehouders. Het is niet ondenkbeeldig dat andere sectoren ook verzoeken gaan indienen om dergelijke afspraken te maken. Te denken valt aan bijvoorbeeld thuiszorg en- of ouderen organisaties, aangezien mensen steeds vaker en langer thuis blijven wonen. Denk aan het strooien van stoepjes voor ouderen en (thuis)zorg medewerkers. Daar zijn nog geen oplossingen voor bedacht en geen afspraken met / over gemaakt.

2.11 Conclusie

Al met al kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de gladheidsbestrijding in het seizoen 2022-2023 overeenkomstig het vastgestelde beleid heeft plaats gevonden.

4. Uitvoeringsplan, werkwijze gladheidsbestrijding

In dit hoofdstuk wordt voor het komende winterseizoen de werkwijze van de gladheidsbestrijding voor het gehele grondgebied van de gemeente beschreven.

3.1 Bewaking en coördinatie

Van 1 november tot 1 april vindt er 24 uur per dag centrale bewaking plaats. De gladheidcoördinator is verantwoordelijk voor de bewaking evenals het besluit om te gaan strooien. Dit besluit wordt gebaseerd op:

- Gegevens uit het gladheidsmeldsysteem (meetpunten Bolsward, Hommerts, Molkwerum, Wons en Wommels).
- Weersvoorspellingen en (maatwerk)advies van MeteoConsult.
- Eigen waarnemingen.
- Meldingen.

Op basis van de consignatieregeling zijn er altijd voldoende medewerkers en loonbedrijven paraat om op elk gewenst moment in actie te komen.

Om in geval van extreme sneeuwval ook voldoende materieel beschikbaar te hebben, zijn met een aantal loonbedrijven binnen de gemeente afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van shovels.

3.2 Routeopzet

De strooiroutes van het winterseizoen 2023-2024, bestaand uit prioriteiten 1 en 2, zijn grotendeels gebaseerd op de gereden routes in winter 2022-2023. Wel zijn er een aantal aanpassingen, te weten:

- Sneek, Zuidwesthoekweg, busstation. Gedurende de herinrichting van het stationsgebied was een groot deel van afgelopen winter een tijdelijk busstation in gebruik, welke werd gestrooid. De herinrichting is nu gereed en daarom wordt vanaf komende winter het nieuwe busstation gestrooid.
- Sneek, Professor Zernikestraat. Vanwege de aanwezigheid van de distributieloos van Poiesz wordt deze doodlopende weg gestrooid. In 1^e instantie werd ook de lus om deze loods heen gestrooid. Sinds 2020/2021 is er geen doorgaand verkeer meer mogelijk om deze loods heen en daarom wordt er sinds die tijd alleen nog gestrooid tot het einde van de doodlopende weg, wat voor het bevoorradingsverkeer voldoende is.
- Warns, Rondweg. In 2023 is de rondweg om Warns gerealiseerd. Vanwege het doorgaande karakter van deze weg wordt deze in de strooiroute aldaar opgenomen. De bestaande weg, die ook in de strooiroute zat, blijft ook in de strooiroute aanwezig vanwege de ontsluiting van Warns zelf.
- Workum, fietspad Parallelwei. Tussen de bestaande rijbaan Parallelwei en het spoor is vanaf de Spoardyk tot Eniggaburren / Heidenskipsterdyk een vrijliggend fietspad gerealiseerd. Deze is in de strooiroute aldaar opgenomen.

Met deze routeopzet wordt het wegennet van de gemeente Súdwest-Fryslân opgedeeld in 23 routes. Conform het vastgestelde meerjaren beleidsplan betreft de eerste prioriteit de hoofdroutes (stroom- en gebiedsontsluitingswegen en busroutes) en de tweede prioriteit betreffen de binnensteden, grote parkeerterreinen, marktterreinen, industrieterreinen en fietsroutes. Vanwege efficiency worden echter in de praktijk route 1 en 2 in één enkele route gereden.

Prioriteit 3 betreft de straten in woonwijken, recreatieve fietspaden en overige wegen. Prioriteit 3 wordt bijna nooit gereden en kan praktisch alleen gereden worden, wanneer prioriteiten 1 en 2 niet meer glad zijn én naar verwachting niet meer glad worden; wanneer prioriteit 3 wel wordt gereden, dan wordt zoveel mogelijk de routing van de huisvuilinzameling gehanteerd. Verder wordt bij

aanhoudende winterse omstandigheden continue prioriteit 1 en 2 gereden, omdat deze steeds weer glad worden.

In het kader van professionalisering van de gladheidsbestrijding zijn de strooiroutes voor het overgrote deel gedigitaliseerd en gekoppeld aan het navigatiesysteem in de voertuigen. Omdat de weggebruiker geen last mag ondervinden van de organisatorische opdeling van het wegennet heeft er afstemming met andere wegbeheerders plaatsgevonden. *Om aan de richtlijn van het CROW te kunnen voldoen wordt per uitruk de start- en eindtijd geregistreerd. In bijlage 1 zijn de te rijden hoofdroutes op een overzichtskaart weergegeven.*

Wat voor invloed hebben de meldingen?

Gelet op de werkwijze afgelopen winter en de binnen gekomen meldingen en verzoeken, worden er geen aanpassingen in de routes voorgesteld. Meldingen zijn ook bedoeld om een spiegel voor te houden en beeld te houden wat er speelt in de mienskip.

3.3 Strooimethodiek

Bij de hoofdroutes ligt vanwege het belang de nadruk op het preventief bestrijden van de gladheid. Dit gebeurt op basis van de gladheidverwachting, met als doel het voorkomen van gladheid. Bij de overige wegen en gebieden, ligt de nadruk op curatieve bestrijding. Dit wordt gedaan door middel van nat strooien.

Verder worden er het komende winterseizoen in de openbare ruimte 13 strooibakken met (breker)zand uitgezet. De locaties (zie bijlage 2) vloeien voort uit de vorig seizoen gehouden evaluatie. Daar waar de strooibakken geplaatst worden, kunnen bewoners evenals in voorgaande jaren, op de betreffende kwetsbare plekken zelf de gladheid bestrijden.

3.4 Extreme omstandigheden

Wanneer er sprake is van lange perioden met veel sneeuw of ijzel en een dreigend zouttekort waardoor de aanvoer voor het aanvullen van de voorraad sterk stagneert, worden de doelstellingen naar beneden bijgesteld. De prioriteit blijft in een dergelijke situatie altijd bij de hoofdwegen liggen. Voor zover de voorraad het toelaat komen de overige wegen en gebieden aan bod.

In geval van extreme weersomstandigheden komen de reguliere werkzaamheden van het team Beheer en Onderhoud ook grotendeels stil te liggen. De medewerkers van dit team worden bij dergelijke omstandigheden ingezet om daar waar de noodzaak het grootst is handmatig de gladheid te bestrijden of om sneeuw te ruimen.

- Bij “code rood” sneeuwval zijn afspraken gemaakt met aannemers en loonbedrijven om bij te springen en sneeuw te ruimen. *Dit komt gemiddeld eens in de zeven jaar voor.*
- Bij “code rood” situaties ten gevolge van ijzel kunnen loonbedrijven ingezet worden voor de gladheidsbestrijding op de routes van het melktransport. *Dit komt gemiddeld eens in de 14 jaar voor.*

3.5 Zoutvoorraad

De gemeente Súdwest-Fryslân beschikt op dit moment over een maximale opslagcapaciteit van 1.400 ton strooizout, verdeeld over vijf locaties, waarvan vier gangbare locaties.

Bolsward	600 ton
Heeg (reserve)	200 ton
Koudum	200 ton
Sneek	400 ton
Totale opslagcapaciteit (max.)	1.400 ton

Voorheen werd de opslag in Makkum ook gebruikt als reserve opslag. Maar omdat het dak van de opslag mankementen vertoont en niet meer waterdicht is, kon deze opslag niet meer gebruikt worden voor zoutopslag.

De 4 zoutloodsen die in gebruik zijn, voldoen aan de huidige milieu eisen, ook wat betreft nat strooien.

Het verbruik ligt per winterseizoen de afgelopen 6 winterperiodes tussen de 500 en 2.500 ton, wat betekent dat gedurende de winter in de meeste winterperiodes de voorraad aangevuld moet worden.

In het verleden is gebleken dat in geval van een langere periode met gladheid de aanvulling van de voorraad door de leverancier slechts beperkt plaatsvindt of dat er helemaal geen zout meer wordt geleverd. Om deze problemen zoveel te voorkomen is door overheid het stelsel van zoutloketten in het leven geroepen om het strooizout over de wegbeheerders te verdelen. Deelname aan het zoutloket gebeurt op basis van aanmelding. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft zich aangesloten bij de zoutloketten en voldoet aan de verplichtingen.

3.6 Communicatie

Vanwege het belang van communicatie over de gladheidsbestrijding bevat dit Uitvoeringsplan hierover een apart onderdeel. In bijlage 3 wordt aangegeven op welke wijze de gemeente Súdwest-Fryslân de communicatie richting burgers, instellingen en bedrijven oppakt. Aangegeven wordt wat de centrale communicatieboodschap is en welke stappen het vergt om deze over te brengen.

Gedurende en na afloop van afgelopen winter is er naar aanleiding van vragen over de gladheidsbestrijding extra aandacht gegeven aan verduidelijking en uitleg van ons strooibeleid, waar onze prioriteiten liggen, hoe we daar vorm aan geven, maar ook hoe we dit meer, beter en

duidelijker bekend kunnen maken. Dit heeft geleid tot het opstellen van de volgende 3 documenten:

1. Samenvatting strooi beleid

In deze samenvatting staan kort en bondig onze prioriteiten beschreven en toegelicht, hoe dit werkt in de praktijk, een link naar informatie op onze website en een link naar het vastgestelde jaarverslag / uitvoeringsplan. Deze informatie wordt bijvoorbeeld bij vragen verstrekt aan dorpsbelangen.

2. Vraag - antwoord op de website actualiseren

Op de gemeentelijke website staat over tal van onderwerpen informatie voor bewoners. De informatie over gladheidsbestrijding bleek niet meer geheel actueel, uniform en volledig. De informatie is nu aangepast en in lijn met andere onderwerpen ook voorzien van een vraag - antwoord opzet.

3. Opstellen van een flyer / infographic

Om onze activiteiten op gebied van gladheidsbestrijding aan te kondigen en beter onder de aandacht te brengen, is er door de collega's van communicatie een infographic ontworpen, welke als bijlage 4 is opgenomen bij de rapport. Deze infographic kan bijvoorbeeld worden gebruikt bij social media berichten of in huis-aan-huis kranten.

3.7 Klachten en meldingen

Conform het meerjaren beleidsplan, wordt een onderscheid gemaakt in:

- a. Klachten die gaan over wegen en straten die vallen binnen de vastgestelde strooiroutes.
- b. Klachten die gaan over wegen en straten die vallen buiten de vastgestelde strooiroutes.

De eerstgenoemde klacht (a) beantwoordt het KCC of Schoon zelf en wordt door team Schoon zelf direct in behandeling genomen.

De tweede genoemde klachten (b) worden beschouwd als verzoeken. Deze verzoeken worden inclusief bijbehorende suggesties verzameld en meegenomen in een jaarlijkse evaluatie, waarin wordt gezien welke verzoeken gehonoreerd worden. De afgelopen jaren hebben we geleerd dat veelal de meeste verzoeken gaan over wegen waar weinig verkeer rijdt en het strooien nagenoeg geen effect heeft.

3.8 Financiën

De kosten van de gladheidsbestrijding die uit dit Uitvoeringsplan voortvloeien, worden gedekt uit de beheersbegroting. Er zijn bedragen opgenomen voor de kapitaallasten en onderhoudskosten die gemoeid zijn met opslagvoorzieningen voor strooizout, eigen voertuigen, sneeuwschuivers en strooiers. Daarnaast is budget opgenomen voor personeelskosten, inhuur van externe partijen, ondersteuning door Meteo Consult en de inkoop van strooizout. In de beheersbegroting is voor een gemiddelde winter een bedrag van bijna € 700.000,- opgenomen (inclusief personeelskosten). Dit bedrag is altijd toereikend gebleken.

De uiteindelijke kosten voor de gladheidsbestrijding zullen jaarlijks verschillen in verband met de omvang van winterse omstandigheden. Dit laatste laat zich moeilijk voorspellen. Wel kan een winstwaarschuwing gegeven worden voor de volgende zaken:

- De leverantie prijzen voor zout en calcium zijn het afgelopen jaar verdubbeld.*
- De prijzen voor brandstof zijn verhoogd.**
- Ten gevolge van nieuwe CAO's zijn de loonkosten toegenomen.

*er is een relatie tussen de gasprijs en de prijzen voor zout en calcium, dit in verband met het drogen van deze stoffen; hoe hoger de gasprijs, hoe hoger de prijzen voor zout en calcium

**de verwachting is dat de brandstofprijzen eerder nog meer gaan stijgen dan dalen

In het Jaarverslag wordt elk jaar een overzicht gegeven van de werkelijke kosten gegeven, dan zijn ook de daadwerkelijke effecten van bovengenoemde prijsstijgingen inzichtelijk.

5. Uitvoeringsplan, ontwikkel- en actiepunten

Dit hoofdstuk beschrijft de ontwikkel- en actiepunten die in de afgelopen periode opgestart zijn en eventueel in de planvorming en uitvoering van het winterseizoen 2023-2024 worden meegenomen.

4.1 Aanpassen van de routeopzet

Op basis van de prioritering uit het Meerjarenbeleidsplan, de uitruk- en met name opslaglocaties binnen de gemeente (ook in relatie tot nat strooien) en efficiency overwegingen, is voor de gemeente Súdwest-Fryslân de meest optimale routeopzet samengesteld. De werkzaamheden om te komen tot een geactualiseerde route opzet zijn uitgevoerd door de eigen dienst.

4.2 Strooibakken

In de gemeente Súdwest-Fryslân staan in de openbare ruimte in het strooiseizoen 2023-2024 nog 13 strooibakken met zand opgesteld waarmee bewoners zelf ter plaatse de gladheid kunnen bestrijden. (zie bijlage 2)

Het doel is om risicovolle locaties zoveel mogelijk in de reguliere strooiroutes te integreren en het aantal bakken naar nul te brengen. Wanneer blijkt dat bakken niet meer gebruikt worden óf er geen vrijwilligers meer zijn om het zout te strooien, dan wordt een dergelijke bak opgeruimd. Uitbreiding van het aantal bakken is niet aan de orde. Er is echter in de praktijk gebleken dat de huidige strooibakken erg gewaardeerd worden door de mienskip, zodat opruimen in een laag tempo gaat.

4.3 Nieuw strooimaterieel

Vanaf het strooiseizoen 2015-2016 wordt de gehele gemeente Súdwest-Fryslân nat gestrooid.

4.4 Voorraadbeheer strooizout

Op basis van het Meerjarenbeleidsplan dient de benodigde grootte van de zoutvoorraad bepaald te worden.

Het onderzoeksrapport ex artikel 213a naar: Strooizout van 17 oktober 2011, waarin wordt ingegaan op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de huidige systematiek van het zoutbeheer, adviseert dit ook en biedt bovendien bruikbare handvaten daartoe.

Bijlage 1: strooiroutes

The screenshot shows the 'Geo-portaal' website for Gemeente Súdwest-Fryslân. The page features a search bar at the top with the placeholder text 'Zoek een locatie ... (b.v.b. plaatsnaam of straatnaam)'. Below the search bar are three navigation tabs: 'Geo-portaal', 'Kaarten / Open Data', and 'Help'. A section titled 'Naast onderstaande gemeentelijke datasets vind je misschien interessant:' lists 'Landschapsbiografie Súdwest-Fryslân'. The main content area is titled 'Kaartondergronden' and includes a sub-section 'Datasets' with a list of various datasets. The dataset 'Gladheidsbestrijding, strooiroutes' is checked. Below the list, there is a small text box asking if a lamppost is broken or if a loose paving stone is found, with a link to a reporting page. On the right side of the page, a map of Súdwest-Fryslân is displayed, showing a yellow route along the coast and inland, with a dashed line indicating a specific path. The map includes labels for various locations and the 'Waddenzee'.

De hierboven weergegeven afbeelding van de strooiroutes betreft een statische momentopname. De actuele strooiroutes zijn digitaal te raadplegen via het Geo-portaal op onze website (aanvinken van gladheidsbestrijding, strooiroutes):

<https://geo.sudwestfryslan.nl/public/index.html#6/53.013/5.508>

Of via doorklikken bij de informatievoorziening over gladheidsbestrijding op onze website:

<https://sudwestfryslan.nl/onderwerp/gladheidsbestrijding-strooiroutes/>

Bijlage 2: Locaties strooibakken

Voor het winterseizoen 2023-2024 worden op onderstaande locaties openbare strooibakken geplaatst en voorzien van zand voor het strooien van kwetsbare plekken in de openbare ruimte door omwonenden.

1.	Hindeloopen	Nieuwstad
2.	Hindeloopen	Schoolstraat (Skoelebrege)
3.	Hindeloopen	Oude Weide (Wipbrug)
4.	Stavoren	Achterdelft
5.	Stavoren	Voorstraat 99
6.	Stavoren	Schans
7.	Longerhouw	Buren
8.	Nijland*	Tramstrjitte 43 op erf
9.	Oosthem*	bij brug ri. fietsbrug op erf
10.	Oudega*	Voetbal Vereniging Oudega
11.	IJst*	Sneekerpadij Molen de Rat
12.	Britswert	Terp 5 en 7
13.	Lytsewierrum	Buorren 12

*: strooibak blijft staan

Bijlage 3: Communicatieplan

“Wij laten ons en u niet verrassen”

1. Inleiding

In voorliggend communicatieplan wordt aangegeven op welke wijze de gemeente Súdwest-Fryslân de communicatie richting burgers, instellingen en bedrijven oppakt. Aangegeven wordt wat de centrale communicatieboodschap is en welke stappen het vergt om deze over te brengen. Eerst volgt een korte weergave van de aanpak van de gladheidsbestrijding.

Voor het komende winterseizoen passen we de strooiroutes alleen op een paar kleine punten aan ten opzichte van vorig jaar. Ook zijn de exacte routes weer vastgelegd.

2. Aanpak

We informeren onze weggebruikers in twee fasen:

- In het najaar en de winter wanneer er nog geen gladheid is, de zogenaamde voorbereidende communicatie.
- Tijdens het winterseizoen wanneer het glad is of hier kans op bestaat, de acute, op actie gerichte communicatie

3 Voorbereidende communicatie

In november starten we met de voorbereidende communicatie. Doel van deze communicatie is dat mensen weten wat ze kunnen verwachten van de gemeente qua gladheidsbestrijding. Concreet:

- informeren over welke routes gestrooid worden;
- informeren waar mensen met vragen en klachten terecht kunnen;
- weggebruikers laten weten wat zij zelf kunnen doen om de wegen bij kans op gladheid zo veilig mogelijk te gebruiken.

De communicatieboodschap die hierbij hoort is:

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft zich gedegen voorbereid op de gladheidsbestrijding en heeft daarvoor een plan opgesteld waarin een maximale veiligheid wordt nagestreefd voor een redelijke prijs waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de milieubelasting van onze leefomgeving. Dit plan en de strooiroutes kunnen mensen via de website en de gemeenteloketten inzien.

Specifieke communicatieboodschap

Er is gekozen om ons wegennetwerk op te delen in prioriteiten. De hoofdroutes/ontsluitingswegen voor zowel auto, fiets als bus worden direct gestrooid en zo mogelijk al voordat de wegen de kans krijgen glad te worden. Daarna worden, als het nodig en mogelijk is, de binnensteden, grote parkeerplaatsen, marktterreinen, industrieterreinen en fietsroutes (welke niet al zijn gestrooid als hoofdfietsroute) gestrooid als hier hinder is van gladheid en de hoofdwegen al zijn gestrooid.

In principe worden de woonwijken en recreatieve fietspaden niet gestrooid. Alleen bij extreme weersituaties en wanneer de hoofdroutes, grote parkeerplaatsen, marktterreinen, industrieterreinen en fietsroutes gestrooid zijn, kan gekozen worden om ook de overige wegen te strooien. Bij extreme weersituaties zet de gemeente ook de buitendienstmedewerkers in, die hun gebruikelijke werk niet kunnen uitvoeren vanwege het weer.

De gemeente heeft sinds 2011 een systeem voor het meten van gladheid. In de wintermaanden controleert de gemeente 24 uur per uur dag of er sprake is van gladheid of kans of gladheid. Ook

zorgt de gemeente voor aansturing en bijsturing van de inzet van mensen en materieel. De gemeente houdt hierbij professioneel en planmatig de vinger aan de pols. Zij worden hierbij ondersteund en voorzien van advies en waarschuwingen door Meteo Consult. Meteo Consult kan ook op afstand de meetpunten uitlezen. Op deze wijze kunnen we nauwkeuriger bepalen of, waar, wanneer en hoeveel er gestrooid moet worden. Hiermee verbetert de veiligheid op de weg en tegelijk bespaart het strooikosten.

Wij besteden extra zorg aan de routes die veel door scholieren gebruikt worden. Fiets daarom vooral bij winterweer over de hoofdroutes en neem geen binnendoor fietspaden.

Meldingen en klachten

Mensen kunnen bellen naar het algemene nummer voor meer informatie meldingen en klachten. Er zijn twee soorten klachten/meldingen:

- Er is niet gestrooid op een weg die wel onder de strooiroutes valt. Hiervoor gaat een melding rechtstreeks naar de gladheidcoördinatoren. Op de gemeentelijke website is bij de informatie over de gladheidsbestrijding een link gevoegd naar het “meldformulier strooiroute vergeten straat”.
- Er is of wordt niet gestrooid op een weg die niet onder de gladheidroute valt. Inwoners of bedrijven via de reguliere communicatie kanalen een verzoek indien om de betreffende straat op te nemen in de strooiroute. Al deze verzoeken worden van elke winter jaarlijks geëvalueerd en beoordeeld.

De boodschap die eenmalig aansluitend naar een indiener van een dergelijk verzoek gaat luidt: er is in principe gekozen alleen de hoofdwegen, doorgaande wegen, busroutes, binnensteden, grote parkeerplaatsen, marktterreinen, industrieterreinen en veel gebruikte fietsroutes te strooien. Het effect van strooien op wegen die weinig gebruikt worden is klein. De gemeente heeft ervoor gekozen de veelgebruikte routes efficiënt en met prioriteit te strooien. Wel zal het verzoek worden meegenomen bij de jaarlijkse evaluatie. Over de uitkomst van de evaluatie wordt niet meer gecorrespondeerd. Alleen als het verzoek wordt gehonoreerd ontvangt de melder hiervan bericht.

De gemeente zorgt niet voor gladheidsbestrijding bij particuliere terreinen en instellingen zoals verzorgingshuizen/ouderenwoonvoorzieningen/politiebureaus.

Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor het sneeuw- en ijsvrij houden van de stoepen van, naar en langs de eigen woning. Inwoners worden hierover geïnformeerd en we gaan inwoners aanraden tijdig zout en sneeuwruimmiddelen aan te schaffen. Hierbij zullen we de inwoners nadrukkelijk vragen om burens te helpen die dit zelf niet kunnen.

Ook in het strooiseizoen 2023-2024 staan er op enkele plekken in de gemeente weer strooibakken gevuld met zand.

4. Acute communicatie

Op het moment dat er kans op gladheid is of er al sprake is van gladde wegen, dan start de acute communicatie. Deze communicatie is bedoeld om mensen te waarschuwen, te laten weten dat het gladheidsbestrijdingsplan in werking treedt en om mensen te herinneren aan hun eigen bijdrage aan veilig wegverkeer.

De communicatieboodschap die hierbij hoort is:

De gemeente weet, door het meetnetwerk, dat de inzet van gladheidsbestrijding gewenst is. Het gladheidsbestrijdingsplan gaat in werking en werkt volgens de afgesproken prioritering. Hoofdroutes preventief en als eerste. Indien nodig worden daarna de binnensteden, grote parkeerplaatsen, marktterreinen, industrieterreinen en fietsroutes (welke niet al zijn gestrooid als hoofd fietsroute) gestrooid. Alleen als hier hinder is van gladheid, de hoofdwegen al zijn gestrooid en er voldoende

tijd en materiaal is om deze wegen/gebieden vervolgens aan te pakken. In de woonwijken wordt in principe niet gestrooid. Alleen de wegen naar de wijken toe en de doorgaande routes zijn opgenomen in de hoofdroute. De exacte strooiroutes zijn in te zien op onze website.

De specifieke communicatieboodschap:

Neem zoveel mogelijk de directe en doorgaande routes. Weet welke straten in uw route gestrooid worden en welke niet. U kunt dit inzien op de gemeentelijke website. De verkeersveiligheid is niet alleen zaak van de wegbeheerder ook van de weggebruiker. Pas uw weggebruik aan de weersomstandigheden, maak indien mogelijk gebruik van openbaar vervoer en gebruik zoveel mogelijk de hoofdroutes.

Zorg voor het sneeuw- en ijsvrij houden van de stoep en opritten van, naar en langs uw eigen huis. Helpt u ook uw burens die dit niet zelf kunnen?

Wij besteden extra zorg aan de routes die veel door scholieren gebruikt worden. Fiets daarom vooral bij winterweer over de hoofdroutes en neem geen binnendoor fietspaden.

5. Communicatie-actieplan

	Wat	VC/AC ¹	Wanneer	Wie
1	<p>Bekendmaking officiële besluit</p> <p><i>Het college van de gemeente Súdwest-Fryslân heeft op 2022 in haar vergadering het Uitvoeringsplan gladheidsbestrijding 2022-2023 vastgesteld.</i></p> <p><i>Het vastgestelde uitvoeringsprogramma en de strooiroutes zijn te raadplegen op de gemeentelijke website https://sudwestfryslan.nl/</i></p>	VC	Publicatie uiterlijk december	Team wegen
2	Het KCC krijgt een instructie voor de eerstelijns beantwoording en het doorgeven van meldingen en klachten. Dit aan de hand van het document meest gestelde vragen	AC	Begin december gereed	Team Schoon
3	<p>Aanmaken / actualiseren webpagina gladheidsbestrijding. Dit bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meest gestelde vragen - strooiroutes (incl. tool) 	AC/VC	Begin december gereed	Team Communicatie
4	Bericht met de kernpunten van het gladheidsbestrijdingsplan (bv. facebook en/of huis-aan-huis)	VC	Begin december versturen/ plaatsen	Team Communicatie
5	Inzage strooiroutes bij gemeenteloketten	VC	Begin november gereed	Team wegen
6	Via Twitter informeren op de momenten dat daadwerkelijk wordt gestrooid	AC	Tijdens periode winterweer	Team Schoon
7	Herhalen korte reminder over gladheid en strooien met verwijzing naar de website	AC	In de wintermaanden en op de website doorlopend	Team Communicatie

¹ VC: voorbereidende communicatie
AC: acute communicatie

Bijlage 4: infographic gladheidsbestrijding Súdwest-Fryslân

24 uur per dag
paraat

november t/m maart

23 strooiwagens
worden ingezet

69 medewerkers
staan klaar

23 strooiroutes

2,5 uur zijn wij bezig
om te strooien

950 kilometer
wegen en fietspaden

30 keer per jaar
gemiddeld, strooien we

1.200 ton zout ligt er op voorraad
(verdeeld over 3 locaties: Sneek, Bolsward en Koudum)

Wat kun je zelf doen?

- Bij (kans op) gladheid: rijd voorzichtig! Bij code rood: ga niet de weg op als het niet nodig is!
- Veeg je eigen stoep schoon wanneer er sneeuw valt.
- Let ook op je burens. Kunnen zij hun stoep zelf niet vegen? Help dan een handje.

Kijk voor meer informatie op www.sudwestfryslan.nl

 Gemeente
Súdwest-Fryslân